

عنوان مقاله:

نقش «قهرمان» در خلق محتوای حماسی در داستان «رستم و اسفندیار» شاهنامه فردوسی

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 26، شماره 93 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

اعظم حسین زاده صلاتی - دکتری زبان و ادبیات فارسی (گرایش حماسی)، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

سید مهدی نوریان - استاد، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

سید مرتضی هاشمی - دانشیار، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

اعمال و افکار قهرمان حماسه، نمایانگر آرزوها و خصایص یک ملت است؛ به همین دلیل شناخت ویژگی های قهرمان حماسه، در پی بردن به نقش وی در خلق محتوای حماسی اثر اهمیت ویژه ای دارد، زیرا شاعر حماسی با بهره گیری از «بینش قهرمانی»، سعی داشته بن مایه های موثر در حماسی ساختن محتوای اثر را موکد کند. در این پژوهش که به روش تحلیلی - توصیفی و باهدف بررسی نقش «قهرمان» در ایجاد محتوای حماسی انجام پذیرفته، تلاش شده است با تکیه بر داستان «رستم و اسفندیار»، خصوصیات دو پهلوان/قهرمان بی همتای شاهنامه فردوسی؛ «رستم» (جهان پهلوان حماسه ملی ایران) و «اسفندیار» (پهلوان- شاهزاده رویین تن ایرانی)، به عنوان بینش تاثیرگذار قهرمان در شکل گیری بن مایه های تکرارشونده حماسی در شاهنامه معرفی و تحلیل شود. بر اساس یافته های این تحقیق، برجسته ترین خصایص، افکار و اعمال دو قهرمان اصلی داستان «رستم و اسفندیار» عبارت بود از: محبوب و ملی بودن قهرمان، رویین تن بودن و داشتن نشانه های خدامایگی، اهمیت نژادگی، ضرورت حفظ نام و ننگ و پاسداری از حرمت آزادگان، بهره گیری از سلاح ویژه، لزوم دانایی قهرمان و مهارت در نبرد تن به تن و زبان آوری. این ویژگی های شاخص به شکل گیری حماسی ترین داستان شاهنامه منجر شده و تمایز قهرمان حماسه با قهرمان در انواع ادبی دیگر را نشان داده است.

کلمات کلیدی:

محتوای حماسی، قهرمان حماسه، بینش قهرمانی، رستم، اسفندیار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1464739>

